

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи
здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 205 «Лісове господарство»

Біла Церква
2024

УДК 378.22:630(07)

Ухвалено науково-методичною радою
Білоцерківського національного
аграрного університету
(Протокол № 4 від 21.12.2023 р.)

Укладачі: **Хахула В.С.**, канд. с.-г. наук., **Хрик В.М.**, д-р пед. наук,
Левандовська С.М., канд. біол. наук, **Лозінська Т.П.** канд. с.-г. наук,
Масальський В.П., канд. біол. наук, **Ситник О.С.**, канд. с.-г. наук.

Методичні рекомендації до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» / уклад. В. С. Хахула та ін. Біла Церква: БНАУ, 2024. 55 с.

Методичні рекомендації підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 205 «Лісове господарство» та нормативних документів Білоцерківського НАУ. У методичній розробці наведено основні вимоги до написання кваліфікаційної роботи, етапи її підготовки, оформлення, порядок захисту й оцінювання. Подано орієнтовний перелік тем та зразки супровідних документів, що сприятиме якісному виконанню й успішному захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Рецензенти:

Бровко Ф.М., д-р с.-г. наук, професор кафедри біології рослин ННЦ «Інститут біології та медицини», Київський національний університет імені Тараса Шевченка;

Карпук Л.М., д-р с.-г. наук, професор кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства, Білоцерківський національний аграрний університет.

© БНАУ, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
1.1. Мета і завдання кваліфікаційної роботи.....	6
1.2. Відповідність кваліфікаційної роботи Стандарту вищої освіти України.....	7
1.3. Поняття і принципи академічної доброчесності.....	8
2. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ЩОДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	10
2.1. Порядок визначення і затвердження теми роботи.....	10
2.2. Обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи і здобувача.....	11
2.3. Етапи підготовки та методологічний алгоритм виконання кваліфікаційної роботи.....	13
2.4. Контроль за виконанням кваліфікаційної роботи.....	14
3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ЗМІСТ ЇЇ СКЛАДОВИХ.....	15
3.1. Структура та обсяг кваліфікаційної роботи.....	15
3.2. Зміст структурних компонентів кваліфікаційної роботи.....	15
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	22
4.1. Оформлення текстової частини.....	22
4.2. Ілюстрації.....	23
4.3. Таблиці.....	24
4.4. Формули.....	26
4.5. Одиниці вимірювання та скорочення у тексті.....	27
4.6. Загальні правила цитування використаних джерел літератури, посилання на них.....	28
4.7. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.....	29
4.8. Оформлення додатків.....	29
5. ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	31
5.1. Порядок подання кваліфікаційної роботи до захисту.....	31
5.2. Структура доповіді та оформлення демонстраційних матеріалів.....	32
5.3. Процедура публічного захисту.....	33
5.4. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	38
ДОДАТКИ.....	39

ВСТУП

Випускна кваліфікаційна робота, передбачена Стандартом вищої освіти України, є завершальним етапом навчання здобувачів вищої освіти за освітнім рівнем «магістр», що реалізується у формі публічного захисту. Вона є самостійним, оригінальним, закінченим науковим дослідженням, має власну структуру, містить сукупність теоретичних і практичних положень, висновків та рекомендацій.

Кваліфікаційна робота є формою контролю набутих студентом магістратури у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків.

Працюючи над магістерською роботою, здобувач має засвоїти навички правильної постановки проблеми й обґрунтування її актуальності, формулювання мети й завдань дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури, роботи з літературними джерелами та статистичною інформацією, аналізу й оцінки різних аспектів діяльності підприємств лісової галузі, обґрунтування власних висновків і пропозицій.

Якість змісту та захисту кваліфікаційної роботи визначає рівень підготовленості та ступінь придатності випускника магістратури до наукової, викладацької, професійної діяльності.

Успішний захист кваліфікаційної роботи є підставою для присвоєння випускнику кваліфікації магістра та видання йому державного документа про вищу освіту.

Методичні рекомендації містять основні вимоги до змісту та оформлення кваліфікаційної роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання. Рекомендації розроблено відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України, освітньо-професійної програми «Лісове господарство», положень Білоцерківського національного аграрного університету про якість надання освітніх послуг, академічну доброчесність [1, 3–8], інших загальноосвітніх нормативних та інструктивних документів.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістерська робота – це самостійна наукова кваліфікаційна робота, яку виконують після проходження науково-дослідної практики з елементами дослідництва й інновації та є підсумком теоретичної і практичної підготовки у межах нормативної й вибіркової складових освітньої програми підготовки здобувачів.

До виконання магістерської кваліфікаційної роботи допускають здобувачів, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, виступали

з доповідями на наукових, науково-практичних семінарах, брали участь у міжнародних, всеукраїнських та вузівських конференціях, завершили проходження переддипломної практики і захистили звіт.

Основні етапи підготовки кваліфікаційної роботи:

- вибір теми та її затвердження;
- розробка завдання та складання поетапного плану виконання кваліфікаційної роботи;
- опрацювання й аналіз наукової літератури;
- збір матеріалів під час проходження науково-дослідної та переддипломної практики;
- обробка матеріалів із застосуванням сучасних методів статистичного аналізу;
- написання першого варіанта роботи, подання його на перевірку науковому керівнику;
- усунення недоліків, написання остаточного варіанта та оформлення кваліфікаційної роботи;
- подання зброшурованої у твердій палітурі завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру;
- отримання відгуку наукового керівника;
- рецензування кваліфікаційної роботи;
- захист кваліфікаційної роботи на засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК).

Назва кваліфікаційної роботи має бути стислою, конкретною, відповідати суті дослідженої проблеми, вказувати на предмет і об'єкт дослідження. У назві не бажано використовувати ускладнену, узагальнюючу чи ненаукову термінологію.

Вихідні дані для кваліфікаційної роботи слухач магістратури отримує у господарстві чи підприємстві, де проходить науково-дослідну практику.

Робота має бути написана державною мовою. Інформацію за темою дослідження необхідно викласти у такому обсязі, щоб на основі аналізу отриманих результатів можна було зробити обґрунтовані висновки. Детальний опис методики дослідження. Наукова інформація має бути висвітлена згідно з фактичним матеріалом і обґрунтуванням новизни. Також необхідно вказати практичне значення роботи.

За достовірність інформації у кваліфікаційній роботі та сформульовані висновки і рекомендації відповідальність несе здобувач.

1.1. Мета і завдання кваліфікаційної роботи

Мета кваліфікаційної роботи – систематизація набутих за період навчання у ЗВО знань, проведення теоретичних і практичних досліджень, поглиблення осмислення професійної проблематики, розроблення інноваційних пропозицій у певній сфері виробництва або наукової діяльності та рекомендації щодо їх впровадження.

Основні завдання:

- розвиток навичок самостійної роботи, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань;
- набуття вмінь узагальнювати, аналізувати наукові джерела та статистичні дані, формулювати наукові висновки і обґрунтовувати конкретні пропозиції виробництва;
- набуття вмінь формулювати завдання та вибирати методи його виконання і способи реалізації їх у конкретних виробничих умовах;
- моделювання внутрішніх і зовнішніх зв'язків між явищами та процесами, які є суттєвими для вирішення конкретного науково-прикладного завдання;
- формування висновків, рекомендацій і пропозицій на основі результатів наукових досліджень.

Кваліфікаційна робота має:

- відповідати сучасному рівню розвитку науки, а її тема бути актуальною;
- відображати як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання, правомірність яких всебічно обґрунтовується у кожному конкретному випадку використання;
- містити принципово новий матеріал, що включає опис нових фактів, явищ і закономірностей або узагальнення раніше відомих положень з інших наукових позицій або у зовсім іншому аспекті;
- передбачати елементи наукової полеміки; наводити вагомий і переконливий докази на користь обраної концепції, всебічно аналізувати і доказово критикувати протилежні їй позиції.

Кваліфікаційна робота закріплює отриману інформацію у вигляді текстового та ілюстративного матеріалу, в яких здбувач упорядковує за власним розсудом накопичені наукові факти та доводить наукову цінність або практичну значимість тих чи інших положень.

1.2. Відповідність кваліфікаційної роботи Стандарту вищої освіти України

Зміст кваліфікаційної роботи має відображати належний рівень загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, досягнення ними відповідних програмних результатів навчання (ПРН), визначених Стандартом вищої освіти України для другого (магістерського) рівня галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство, спеціальності 205 «Лісове господарство», зокрема:

ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

ПРН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами обговорення професійних питань, досліджень та інновацій у сфері лісового господарства.

ПРН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, зокрема у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати чинники, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

ПРН 4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати й оцінювати ці дані.

ПРН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

ПРН 7. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів і ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

ПРН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

ПРН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.

ПРН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки й аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних завдань лісового та мисливського господарства.

ПРН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій і продуктів лісового й мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

1.3. Поняття і принципи академічної доброчесності

У процесі написання кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності. Це сукупність етичних принципів та визначених законами правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [4].

Основними засадами академічної доброчесної поведінки є:

- відповідальність – виконання взятих на себе зобов'язань; протистояння проявам академічної недоброчесності; демонстрація прикладів гідної поведінки, дотримання субординації;

- довіра – впевненість у чесності усіх учасників освітньо-наукового процесу, можливість покластись один на одного, відсутність побоювань стосовно того, що результати діяльності можуть бути викрадені, а репутацію – підірвано;

- законність – дотримання кожним учасником освітньо-наукового процесу законів та стимулювання до цього інших; правдивість – прагнення до істини, вільне та відкрите поширення знань, їх безперервне надбання та збагачення;

- прозорість – доступність та відкритість інформації, яка передбачає, що всі учасники освітньо-наукового процесу зобов'язані діяти відкрито, передбачувано, зрозуміло та в межах закону;

- чесність – систематичне уникнення проявів академічної недоброчесності в освітньо-науковій діяльності.

Відповідно до «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» від 23.12.2019 р., дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає [4]:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основними видами порушень академічної доброчесності у процесі виконання кваліфікаційної роботи є:

- академічний плагіат (фрагментів письмових робіт, ідей, даних, моделей, ілюстрацій; відсутність належних посилань, помилки цитування);
- фабрикація (наведення вигаданих чи неперевірених даних; посилання на вигадані джерела інформації тощо);
- фальсифікація (необґрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань; наведення свідомо змінених даних, неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок);
- обман (подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами; надання відгуків або рецензій на наукові або навчальні роботи без належної їх експертизи).

Білоцерківським НАУ з метою запобігання проявів академічної недоброчесності, укладено договір співпраці з ТОВ «Антиплагіат», яке забезпечує перевірку кваліфікаційних робіт на виявлення текстових збігів чи подібності текстів в системі «Unichesk». Експертна комісія з науково-педагогічних працівників кафедри лісового господарства на основі звіту щодо подібності текстів, згенерованого системою «Unichesk», після перевірки правильності оформлення цитат, посилань на джерела, ухвалює рішення щодо наявності чи відсутності у роботі академічного плагіату.

Виявлення фактів порушення академічної доброчесності у кваліфікаційній роботі здобувача є підставою для недопущення його до атестації [6].

2. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ЩОДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Порядок визначення і затвердження теми роботи

Тематика кваліфікаційних робіт має відповідати змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівців спеціальності 205 «Лісове господарство» [3] та охоплювати тематику дисциплін професійної підготовки з цієї спеціальності. Тематику випускних робіт визначають на кафедрі лісового господарства і пропонують здобувачу у I семестрі першого року навчання. Орієнтовний перелік тем кваліфікаційної роботи наведено у додатку А. Під час визначення теми кваліфікаційної роботи враховують проблеми, які досліджують викладачі кафедри, наукові завдання, над вирішенням яких працює випускова кафедра. Тематику кваліфікаційних робіт оновлюють у кожному навчальному році.

Здобувачу надають право вибору теми випускної роботи із переліку запропонованих викладачами кафедри. Здобувач також може запропонувати власну тему, обґрунтувавши доцільність її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на підприємстві тощо) та погодивши з керівником і базою практики. У таких випадках перевагу надають темам, які безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника. Продовжувати дослідження за тематикою бакалаврської роботи можна лише за умови закладання нового експерименту з новими пробними площами чи проектами лісгосподарських заходів на базі іншого лісгосподарського підприємства.

Здобувачам заочної форми навчання пропонують вибирати тему роботи з урахуванням потреб підприємства, в якому вони працюють. Не дозволяється виконувати кваліфікаційну роботу кільком здобувачам з однієї й тієї ж теми на базі одного й того ж підприємства.

Наприкінці третього місяця навчання у I семестрі теми обговорюють і затверджують на засіданні кафедри та призначають наукових керівників роботи. Тематику кваліфікаційних робіт кожного здобувача фіксують у протоколі засідання кафедри.

Вибрану здобувачем тему закріплюють за ним на підставі його письмової заяви на ім'я ректора університету зі зазначенням наукового керівника, який має науковий ступінь (вчене звання) і відповідну фахову підготовку (додаток Б). Обрані теми кваліфікаційних робіт і наукових керівників за поданням кафедри остаточно затверджують наказом ректора університету. Усі подальші зміни (формулювання назви, об'єкт

дослідження тощо) у разі необхідності аргументуються письмово (заява здобувача), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни в наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг з протоколу засідання кафедри).

Кваліфікаційні роботи зі всіх тем виконують на звітних матеріалах конкретного підприємства чи установи за місцем проходження виробничої практики чи індивідуального скерування.

Виконання окремих розділів кваліфікаційної роботи, подання їх та роботи загалом на кафедрі, терміни захисту визначено у календарному графіку. Календарний графік підготовки та захисту кваліфікаційної роботи спрямований на забезпечення високої якості виконання робіт. Він покликаний вирішити такі завдання:

- надати методичну допомогу здобувачам в організації процесу підготовки кваліфікаційних робіт;
- створити систему контролю за процесом підготовки кваліфікаційної роботи з боку кафедри;
- забезпечити систематичність та самостійність виконання здобувачем усіх робіт, передбачених індивідуальним завданням.

Календарний графік складають на кафедрі, а контроль за його дотриманням покладається на наукового керівника. Кафедра періодично розглядає на своїх засіданнях процес підготовки здобувачами кваліфікаційної роботи за інформацією наукового керівника або матеріалами перевірки завідувачем кафедри.

2.2. Обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи і здобувача

Науковим керівником кваліфікаційної роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти призначають висококваліфікованих фахівців випускової кафедри з числа кандидатів і докторів наук, докторів філософії, доцентів та професорів.

Основні обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи:

- своєчасно видати індивідуальне завдання, визначити календарний графік виконання роботи;
- надати допомогу у розробленні плану (змісту) магістерської роботи;
- допомагати у пошуку інформаційних джерел та виборі теоретичних і емпіричних методів дослідження, які доцільно використовувати під час виконання роботи;

- консультувати з питань порядку, послідовності виконання роботи, визначення змісту та обсягу відповідних її частин;
- систематично контролювати якість виконання кваліфікаційної роботи;
- інформувати кафедру про процес виконання здобувачем роботи;
- сприяти участі здобувача у наукових конференціях;
- перевірити завершену випускню роботу;
- підготувати письмовий відгук на кваліфікаційну роботу;
- брати участь у роботі комісії з попереднього захисту і засіданні Екзаменаційної комісії.

Основні права наукового керівника:

- вимагати від здобувача дотримання встановленого графіка виконання кваліфікаційної роботи;
- висловлювати зауваження до випускної роботи загалом або окремих її частин та повертати роботу здобувачу на додаткове опрацювання;
- приймати рішення щодо невідповідності кваліфікаційної роботи встановленим Вимогам з інформуванням про це здобувача та завідувача кафедри, на якій виконується робота.

Здобувач освітнього рівня зобов'язаний:

- обґрунтувавши (за необхідності) доцільність наукових досліджень, раціональність, перспективність;
- дотримуватись принципів академічної доброчесності;
- зібрати первинний матеріал для підготовки кваліфікаційної роботи за вибраним напрямом під час виробничої практики;
- своєчасно вибрати і погодити з науковим керівником тему кваліфікаційної роботи;
- отримати від наукового керівника конкретні завдання і календарний план виконання випускної роботи;
- провести літературний огляд та обґрунтувати актуальність теми дослідження, сформулювати мету, об'єкт і предмет дослідження;
- вибрати і опанувати методи дослідження відповідно до кожного програмного завдання;
- регулярно інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до плану-графіка, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;
- у повному обсязі коректно провести заплановані експериментальні дослідження, опрацювати зібраний матеріал, зробити конкретні

й змістовні висновки щодо виконаної роботи, сформулювати пропозиції для виробництва, економічно коректно оформити і переплести кваліфікаційну роботу (бажано брошуруванням на пружині), вчасно подати її на оцінювання науковому керівнику;

- за 20 днів до публічного захисту здати роботу на плагіат;
- не пізніше ніж за 7 днів до публічного захисту здати кваліфікаційну роботу в деканат з усіма супровідними документами після заслуховування її на засіданні кафедри;
- своєчасно прибути на публічний захист і успішно захистити кваліфікаційну роботу.

2.3. Етапи підготовки та методологічний алгоритм виконання кваліфікаційної роботи

Організаційно процес написання випускної роботи складається з кількох етапів.

Підготовчий етап починається з вибору здобувачем теми й отримання індивідуального завдання від наукового керівника. Разом з науковим керівником здобувач розробляє індивідуальний план-графік виконання роботи із зазначенням усіх етапів та офіційних термінів виконання. Графік підписує здобувач і науковий керівник. На цьому етапі здобувач знайомиться зі станом вивчення проблеми, проводить огляд та аналіз необхідних інформаційних джерел.

Основний етап передбачає реалізацію дослідження, вивчення й аналіз зібраного фактичного матеріалу, викладення тексту роботи згідно з її структурою, формулювання висновків та рекомендацій.

Заклучний етап включає отримання відгуку керівника та рецензії на кваліфікаційну роботу, проведення попереднього захисту на кафедрі та фіксування його результату у протокол засідання кафедри про допуск до захисту і подання роботи до Екзаменаційної комісії.

Методологічний алгоритм організації і виконання кваліфікаційної роботи складається з таких послідовних дій:

- вибір, погодження з керівником та затвердження теми;
- пошук і опрацювання інформаційних джерел, з'ясування стану вивченості досліджуваного питання;
- обґрунтування актуальності теми роботи;
- формулювання мети, визначення об'єкта і предмету дослідження;
- визначення завдань дослідження;

- вибір методів дослідження із зазначенням мети їх використання;
- вибір об'єктів дослідження для експериментальної та розрахункової роботи;
- збір, аналіз теоретичного матеріалу, підготовка і проведення експериментальних досліджень;
- аналіз результатів дослідження, економічне їх обґрунтування;
- аналіз дотримання вимог техніки безпеки та охорони праці;
- формулювання висновків після кожного розділу, а також кінцевих висновків та пропозицій для виробництва;
- оформлення кваліфікаційної роботи і подання її науковому керівнику.

2.4. Контроль за виконанням кваліфікаційної роботи

Поточний контроль за виконанням здобувачем кваліфікаційної роботи здійснює науковий керівник впродовж всього навчального року. В процесі проведення поточних переглядів перевіряється наявність необхідних документів, забезпеченість необхідними початковими матеріалами, відповідність роботи темі та індивідуальному завданню.

У разі позитивного відгуку наукового керівника, кваліфікаційну роботу допускають до попереднього захисту. Якщо здобувач не виконує роботу за графіком, керівник заздалегідь повідомляє про це завідувача кафедри.

До попереднього захисту допускають здобувачів, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію і підготували кваліфікаційну роботу. Попередній захист кваліфікаційної роботи проходить на засіданні випускової кафедри, на якому оцінюють готовність кожної роботи щодо її змісту та виносять рішення про допуск до публічного захисту. У випадку, якщо кваліфікаційна робота не відповідає встановленим Вимогам, кафедра приймає рішення про можливість недопущення здобувача до публічного захисту. Це є підставою для порушення клопотання про відрядження здобувача за невиконання навчального плану.

Завершальним етапом допущення кваліфікаційної роботи до захисту є розгляд завідувачем кафедри роботи та супровідних матеріалів: письмовий відгук наукового керівника, рецензія рецензента, подання на ЕК.

Організацію й контроль процесів підготовки та захисту кваліфікаційної роботи покладено на завідувача випускової кафедри та гаранта ОП.

3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ЗМІСТ ЇЇ СКЛАДОВИХ

3.1. Структура та обсяг кваліфікаційної роботи

Структура кваліфікаційної роботи та обсяг окремих її розділів залежать від особливостей теми, однак вона має формуватися з дотриманням таких вимог:

- загальна кількість сторінок основного тексту роботи (без урахування бібліографії та додатків) становить 50–55 сторінок з можливим збільшенням їх кількості на 15 %;
- кількість сторінок в окремих розділах чітко не регламентується, але має відповідати вимогам достатньої інформативності та обґрунтованості рішень та висновків;
- найвагомішою за змістом та, відповідно, великою за обсягом є прикладна частина (25–30 % основного тексту);
- значні математичні розрахунки, допоміжні таблиці, економічні розрахунки, технологічну документацію доцільно виносити в додатки;
- усі складові частини роботи мають бути логічно пов'язані та переконливо аргументовані.

Кваліфікаційна робота має містити такі основні компоненти, розміщені в певній послідовності:

1. Титульний аркуш
2. Завдання
3. Анотація (українською та англійською мовами)
4. Зміст
5. Перелік умовних скорочень (за необхідності)
6. Вступ
7. Основна частина роботи
8. Висновки та пропозиції виробництву
9. Список використаних джерел
10. Додатки

3.2. Зміст структурних компонентів кваліфікаційної роботи

Титульний аркуш є обов'язковою структурною частиною кваліфікаційної роботи. На ньому розміщують наступну інформацію: назва відомства, якому підпорядковується навчальний заклад, назва навчального закладу, назва факультету та кафедри, відомості щодо допуску магістерської роботи до захисту, шифр і назва спеціальності; тема кваліфікаційної роботи; прізвище, ім'я, по батькові виконавця кваліфікаційної

роботи, а також наукового керівника і рецензента, їх науковий ступінь і вчене звання; підписи виконавця, керівника і рецензента; засвідчення автора, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності; місто і календарний рік захисту роботи. Зразок титульної сторінки наведено у додатку В.

Завдання до виконання кваліфікаційної роботи (дві сторінки). Завдання складає керівник кваліфікаційної роботи відповідно до обраної здобувачем теми, затверджує завідувач кафедри та видають здобувачу перед його від'їздом на виробничу практику. У завданні зазначають: повну назву вищого закладу освіти, факультету і кафедри, шифр і назву спеціальності, П.І.Б. здобувача, групу в якій він навчається, тему кваліфікаційної роботи, номер наказу ректора про затвердження теми і його дату, термін подачі здобувачем завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру, вихідні дані до кваліфікаційної роботи, перелік питань, які потрібно опрацювати.

Підписують завдання: науковий керівник кваліфікаційної роботи і здобувач. Затверджує завдання гарант освітньої програми. Зразок завдання до виконання кваліфікаційної роботи наведено у додатку Д.

Анотація українською мовою (одна сторінка) містить відомості про обсяг кваліфікаційної роботи, кількість таблиць, рисунків, ілюстрацій, використаних джерел літератури. У ній вказують мету досліджень, отримані результати, відомості щодо апробації результатів роботи (виступи на наукових конференціях, публікації в наукових журналах); ключові слова (від 5 до 8) (Додаток Е).

Анотація англійською мовою (одна сторінка) має бути перекладом анотації українською мовою (Додаток Ж).

Зміст розміщують на початку кваліфікаційної роботи, містить назви усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), анотації, переліку умовних позначень..., вступу, висновків та пропозицій, додатків, списку використаних джерел та номери їх перших сторінок.

Приклад фрагмента змісту:

РОЗДІЛ 2. ОБ'ЄКТИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	14
2.1. Характеристика об'єктів дослідження	14
2.2. Програма і методика дослідження	18

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності) подають окремим списком перед вступом, якщо вжито специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо. Перелік друкують двома колонками, в яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їх пояснення. Якщо у роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті за першого згадування.

Вступ (2–3 сторінки). У вступі до кваліфікаційної роботи обґрунтовують актуальність обраної теми, мету поставлених завдань, характеризують об'єкт і предмет дослідження. Для обґрунтування обраної теми необхідно сформулювати мету дослідження та виділити ті завдання, які потрібно вирішити для досягнення поставленої мети.

Актуальність теми дослідження. За використання критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку лісової галузі науки чи виробництва.

Висвітлення актуальності не має бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Завдання визначаються метою роботи і подають у формі перерахувань (вивчити..., описати..., встановити..., виявити..., з'ясувати..., розрахувати, обґрунтувати... тощо).

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обраний для вивчення.

Предмет дослідження – конкретне завдання, що потребує вирішення, міститься в межах об'єкта дослідження. Об'єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дослідника, оскільки предмет дослідження визначає тему магістерської праці, яку зазначають на титульному аркуші як її назву.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджували тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Наукову новизну одержаних результатів подають у вигляді короткої анотації нових наукових положень (рішень), запропонованих магістром особисто. Ступінь новизни доцільно відобразити словами: «встановлено вперше», «удосконалено», «отримало подальший розвиток».

Практичне значення одержаних результатів відображають даними про їх використання у певних підприємствах, організаціях, або вказують методичні рекомендації щодо їх використання на практиці чи для інших цілей із зазначенням сфери доцільного застосування.

Апробацію результатів дослідження, викладених у кваліфікаційній роботі (за наявності наукових публікацій, підтвердженому списком наукових праць) вказують у вигляді переліку кількості статей, тез доповідей на наукових з'їздах і конференціях.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з розділів, які, зокрема, можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти. Кожний розділ необхідно починати з нової сторінки. У розділах основної частини кваліфікаційної роботи після методики проведення дослідження детально розглядаються та узагальнюються отримані результати. Всі проміжні чи додаткові для вирішення науково-виробничого завдання матеріали виносять в додатки.

Розділ 1. Огляд літератури. Це аналіз інформаційних джерел за темою роботи. За обсягом текст розділу не має перевищувати 20 % від основної частини. У розділі окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за обраним науково-виробничим завданням: стисло висвітлюють зміст опублікованих робіт за обраною темою кваліфікаційної роботи з посиланням на авторів.

Відповідно до принципів академічної доброчесності, у тексті має бути обов'язкове посилання на першоджерела літератури. Причому, за позиченням є не лише цитування, а також будь-які відомості, ідеї, твердження і навіть перефразована конкретна інформація.

Текст огляду літератури має відповідати таким вимогам: повнота і достовірність інформації, логічність структури, наявність критичної оцінки, ясність і чіткість викладення. Розділ має завершуватися лаконічними висновками, які розкривають основний зміст аналітичного огляду, зокрема – що уже відомо стосовно даної проблеми. Аналіз літературних джерел має дати обґрунтовану основу для формулювання завдань програми дослідження за темою кваліфікаційної роботи. Завершення тексту можна виділяти словом «Висновки», або подавати їх з абзацу, починаючи словами «Отже, ...» або «Як підсумок, ...».

Використовують переважно літературні джерела, опубліковані за останні 10 років. Заборонено посилатися на сайти і літературні джерела, створені та видані на території держави-агресора.

Розділ 2. Умови, об'єкт та методика дослідження. Описують регіон досліджень, територіальне розташування об'єкта. Подають загальну характеристику ґрунтово-кліматичних і лісорослинних умов зони проведення досліджень. У разі необхідності за даними найближчої метеостанції описують погодні умови, які характеризують за показниками середньомісячної температури повітря та середньомісячної кількості опадів і аналізують їх порівнюючи із середніми багаторічними даними.

Подають характеристику лісгосподарських, біологічних і технологічних особливостей об'єкта дослідження.

У методиці досліджень вказують її основні елементи: схему досліду, розміри облікових і захисних частин дослідних ділянок, їх конфігурацію і просторову орієнтацію, кількість дерев, кущів тощо, повторність досліду, методи розміщення варіантів та повторень, методику спостережень, вимірювань, обліків і обрахунків. Вказують варіант, що є контролем – здебільшого, рекомендований зональною технологією на час ведення досліду.

У дослідях з лісовими породами основними є фенологічні спостереження, облік росту, плодоношення та насінношення рослин, таксаційні показники та товарна якість основних сортиментів.

Також вказують за якою методикою проведено статистичний аналіз результатів досліджень.

Обсяг цього розділу не має перевищувати 20 % від обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

Розділ 3. Результати досліджень є основним у роботі. У ньому детально і послідовно викладають зміст виконаної науково-дослідної роботи й остаточні результати досліджень. Результати досліджень подають у вигляді тексту, таблиць і рисунків. Отримані результати детально аналізують. Основні дані досліджень, на основі яких формулюють висновки, піддають статистичному аналізу, результати якого розміщують у додатках кваліфікаційної роботи. В розміщених у тексті таблицях наводять лише показники і відповідні значення НІР₀₅.

Оформлення таблиць і рисунків має відповідати встановленим вимогам. Пояснювальний текст до кожної таблиці або рисунка не має бути лише констатацією числових даних. Необхідно виявляти взаємозв'язки, аналізувати та пояснювати наявні тенденції та закономірності.

Важливою складовою розділу є порівняння одержаних результатів із результатами досліджень інших авторів.

Розділ 4. Економічна оцінка ефективності (за необхідності). На початку розділу необхідно описати показники економічної ефективності, їхні складові та значення.

Здобувач складає технологічні карти та калькуляційні таблиці, на основі яких обраховує економічні показники досліджень: вихід продукції м³, с/м, т, кг, тис. шт. з 1 га (м²); її вартість грн з 1 га (м²); витрати праці на 1 м³, с/м, т, кг, тис. шт., люд.-дн. або люд.-год.; прибуток грн з 1 га (м²) або на 1 м³, с/м, т, кг, тис. шт.; собівартість 1 м³, с/м, т, кг, тис. шт. продукції; чистий прибуток з 1 га (м²) або на 1 м³, с/м, т, кг, тис. шт.; рівень рентабельності, %; окупність додаткових витрат та порівнює їх з контрольним варіантом.

У технологічних картах і калькуляційних таблицях, які розміщують у додатках, мають бути враховані витрати на закупівлю насіння, садивного матеріалу, добрив, засобів захисту, гербіцидів, пального, допоміжних матеріалів тощо. Враховують витрати праці за виконання кінноручних і механізованих робіт та обраховують заробітну платню робітників згідно з чинними кошторисними нормами.

У тексті розділу наводять основні таблиці з показниками економічної ефективності, а другорядні таблиці розміщують у додатках. Здобувач має не лише констатувати одержаний цифровий матеріал, а також пояснити та всебічно проаналізувати його на основі власних досліджень або посилаючись на наукові дослідження відомих учених, якщо в кваліфікаційній роботі ці питання висвітлено недостатньо.

Написання розділу завершують узагальненням, яке використовують у висновках. Варіанти досліду з найкращими показниками економічної ефективності беруть за основу під час формулювання пропозицій виробництву.

Розділ 5. Охорона праці та техніка безпеки. Зміст цього розділу залежить від обраної тематики кваліфікаційної роботи. Здобувач описує основні правила техніки безпеки та охорони праці під час виконання робіт, що передбачено у технологічній карті, норми виробничої санітарії та гігієни праці на основі нормативних документів і законодавства України з охорони праці у лісгосподарському виробництві. Для лісгосподарських підприємств можна провести оцінювання стану протипожежної безпеки у лісових масивах, адже система протипожежних заходів має безпосередній вплив на стан здоров'я та безпеку робітників під час виконання певних видів робіт у лісі.

Обов'язковим є аналіз відповідних документів даного підприємства, що регулюють діяльність, зі вказування стану дотримання цих вимог.

Висновки та пропозиції виробництву (до двох сторінок). У 5–6 невеликих за об'ємом, конкретних і чітких за редакцією пунктах висновків характеризують основні положення, які встановлено дослідженнями. У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. У висновках необхідно вказати якісні та кількісні показники отриманих результатів та обґрунтувати їх достовірність, економічний ефект від впровадження кращих варіантів дослідів.

Пропозиції виробництву (1–3 пункти) мають бути чітко сформульовані і ґрунтуватися на власних дослідженнях здобувача, а не повторювати загальновідомі положення.

Список використаних джерел. Має містити не менше 40 найменувань джерел літератури (законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної літератури, фахових видань, ресурсів Інтернету, репозитарію БНАУ тощо), більша частина яких видана впродовж останніх десяти років. До списку включають усі джерела, на які було зроблено посилання в тексті.

Додатки включають допоміжний матеріал до основного тексту кваліфікаційної роботи, який необхідний для уточнення результатів досліджень та підтвердження висновків. До них відносять таблиці дисперсійного аналізу, технологічні карти, розрахунки, рисунки, фотографії, плани, креслення тощо.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Оформлення текстової частини

Кваліфікаційну роботу виконують державною мовою з використанням наукового стилю, чітко, без орфографічних і синтаксичних помилок, логічно та послідовно викладаючи текст.

Роботу друкують на комп'ютері на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Текст розміщують на сторінці, яка обмежується полями: лівим – 30 мм, правим – 10 мм, верхнім і нижнім – 20 мм. Для друку використовують шрифт Times New Roman розміром 14 пунктів з міжрядковим інтервалом 1,5. Абзацний відступ – 1,25 см. Загальне форматування – по ширині.

Робота починається з титульного аркуша, за яким послідовно розміщують завдання на кваліфікаційну роботу, анотацію, зміст магістерської роботи, розділи роботи, висновки і пропозиції виробництву, список використаних джерел та додатки.

Кожний розділ починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин «АНОТАЦІЯ», «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ. НАЗВА», «ВИСНОВКИ», «РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично (посередині) до тексту напівжирним шрифтом.

Розділи позначають арабськими цифрами без знаку №. Заголовки розділу друкують з нового рядка великими літерами симетрично до тексту. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку не допускається.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ

«ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумерують.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, наприклад, перший підрозділ другого розділу. Після номера підрозділу ставлять крапку; назву підрозділу друкують у тому самому рядку; у кінці назви підрозділу крапку не ставлять. Наприклад:

2.1. Назва підрозділу

Підрозділ може містити пункти. Нумерація пунктів аналогічна до нумерації підрозділів, наприклад, другий пункт третього підрозділу

першого розділу. Нумерацію та заголовки пунктів друкують у рядку основного тексту з абзацного відступу, напівжирним шрифтом, з крапкою. Наприклад:

1.3.2. Назва пункту. Текст пункту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 2 інтервалам основного тексту.

Нумерація сторінок кваліфікаційної роботи має бути наскрізною і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, аркуші завдань і змісту номер сторінки не ставлять. Нумерацію сторінок проставляють, починаючи зі «ВСТУПУ».

4.2. Ілюстрації

Наявність у кваліфікаційній роботі ілюстрацій (схем, діаграм, графіків, фотографій, рисунків), дає змогу викласти матеріал більш доказово, наочно, полегшує його сприйняття. Ілюстрації розташовують безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті (наприклад: «...як це видно з рис. 3.2»), або у вигляді виразу у круглих дужках (рис. 1.2).

Ілюстрації у підписі до них позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставлять крапку. Наприклад: «Рис. 4.1.» – перший рисунок четвертого розділу. Після номера ілюстрації ставлять крапку, роблять один пропуск і з великої літери пишуть назву. Розміщують підпис під ілюстрацією. Пояснювальні підписи (якщо є такі), розміщують в кінці назви ілюстрації, яку завершують знаком «:». Назви ілюстрацій пишуть напівжирним шрифтом з абзацу.

Графіки подають обов'язково із вказівкою змісту та розміру величин, що відкладені на осях координат, нумерацією кривих та умовними позначеннями. На графіках експериментальних кривих необхідно наносити всі точки, що відповідають отриманим даним. Якщо точки, за якими будується крива, являють собою середні величини, бажано навести інтервали у вигляді відрізків, що проходять через точки паралельно осі координат. У випадку, коли на одному графіку зображені дві чи більше функціональні залежності, допускається позначення цих залежностей різними видами ліній: суцільними, штриховими тощо.

У роботі можуть застосовуватися різні типи схем та діаграм, наповнення яких залежить від характеристики ілюстративного матеріалу та

завдань, що вирішуються. Зокрема, зіставлення показників чи їх динаміку в часі доречно показувати за допомогою гістограми.

На фотографіях та картах мають бути відомості про масштаби зображення, якщо знання розмірів об'єкта має значення для розуміння роботи.

Наводити рисунки, діаграми, графіки, що повторюють дані таблиці, не можна.

Дозволяється на одному аркуші розміщати декілька ілюстрацій.

4.3. Таблиці

Цифровий матеріал, здебільшого, подають у таблицях. Для таблиць використовують шрифт 10–12 pts Times New Roman через одинарний міжрядковий інтервал. Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці пишуть «Таблиця» із зазначенням її номера.

Слово «Таблиця» починають з великої літери курсивом та розміщують над таблицею у правому кутку (вирівнюють за правим краєм). Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставлять крапку, але після номера крапки не ставлять. Наприклад: «Таблиця 2.1» – перша таблиця четвертого розділу. На наступному рядку посередині тексту з великої літери напівжирним шрифтом записують назву таблиці. Крапку в кінці назви не ставлять. Наприклад:

Таблиця 2.1

Розрахунок потреби садового матеріалу для створення прибалкових лісових смуг

№ смуги	Протяжність, км	Площа, га	Потрібна кількість садового матеріалу, тис. шт.				
			усього	зокрема по породах			
				дуб звичайний	ясен звичайний	клен гостролистий	в'яз звичайний
1	4,7	5,88	31,333	9,400	6,267	9,400	6,267
Разом	4,7	5,88	31,333	9,400	6,267	9,400	6,267

На всі таблиці мають бути посилання в тексті кваліфікаційної роботи. Якщо у тексті є покликання на дані таблиці, то в логічно зручному місці у круглих дужках зазначають (табл. 1.1.) або записують «...як це видно з табл. 2.1.».

Заголовки верхніх граф у «шапці» таблиць пишуть з великої літери, а підзаголовки (другої і нижчих) граф – з малої літери, якщо вони скла-

дають одне речення із заголовком; якщо вони є самостійними фразами, то з великої літери. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не треба подавати, то в ньому ставлять прочерк. Якщо дані дорівнюють нулю, то необхідно писати «0», прочерк ставити не можна.

Примітки до таблиць, в яких вказують додаткові і пояснювальні дані, розміщують після таблиці в межах тієї ж сторінки. Якщо приміток декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, а нижче у кожному рядку, послідовно розміщують кожен примітку, нумеруючи їх.

Таблиці зліва, справа, зверху та знизу обмежують лініями. Поділяти заголовки та підзаголовки боковика і граф діагональними лініями не допускається (рис. 4.1). Горизонтальні та вертикальні лінії, що розділяють рамки таблиці, допускається не проводити, якщо їх відсутність не ускладнює користування таблицею.

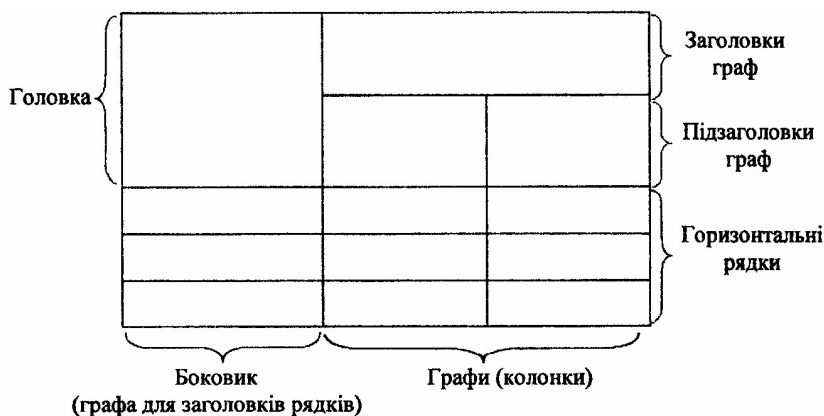

Рис. 4.1. Структура таблиці.

Заголовки граф вписують паралельно рядкам таблиці. За необхідності допускається перпендикулярне розміщення заголовків граф. Висота рядків таблиці має становити не менше 8 мм.

Таблицю, залежно від її розміру, розміщують під текстом, у якому вперше зроблене посилання на неї, чи на наступній сторінці, а за необхідності, в додатках.

Допускається розміщувати таблицю уздовж довгого боку аркуша кваліфікаційної роботи.

Якщо рядки чи графи таблиці виходять за формат сторінки, її ділять на частини, розміщуючи одну частину під іншою чи поруч, при цьому в

кожній частині таблиці повторюють її головку та боковик. У разі поділу таблиці на частини допускається її головку чи боковик замінити відповідно номерами граф і рядків. При цьому нумерацію ведуть арабськими цифрами граф і (або) рядків першої частини таблиці.

Слово «Таблиця» зазначають один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами курсивом пишуть «*продовж. табл.*» зі вказівкою номера (позначення) таблиці. Якщо рядки таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її «шапку».

За перенесення частини таблиці на ту ж чи інші сторінки назву розміщують тільки над першою частиною таблиці.

Якщо в більшості граф таблиці наведені показники, виражені в одних і тих же одиницях фізичних величин (наприклад, у міліметрах), але є графи з показниками, вираженими в інших одиницях фізичних величин, то над таблицею треба писати найменування переважаючого показника чи позначення його фізичної величини, а також у підзаголовках інших граф наводити найменування показників і (або) позначення інших одиниць фізичних величин.

Якщо у графі таблиці текст повторюється і складається з одного слова, його можна замінювати лапками, а якщо з двох і більше слів – то за першого повторення його замінюють «Те саме», а далі – лапками.

Замінювати лапками знаки, що повторюються у таблиці, такі як: цифри, математичні знаки, знаки процента чи номери, призначення марок матеріалу й типорозмірів виробів, позначення нормативних документів – не допускається.

За відсутності окремих даних в таблиці треба ставити прочерк (тире).

В інтервалі, що охоплює числа ряду, між крайніми числами ряду у таблиці допускається ставити тире.

Цифри у графах таблиць слід проставляти так, щоб розряди чисел у всій графі були розташовані один попід іншим, якщо вони належать до одного показника. В одній графі слід дотримуватись, здебільшого, однакової кількості десяткових знаків для всіх значень величин.

4.4. Формули

Формули набирають за допомогою редактора формул із дотриманням рекомендованих розмірів математичних формул, що представлені на рисунку 4.2.

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули або рівняння слід залишити не менше одного вільного рядка. Формули та рівняння слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (2.1) – перша формула другого розділу. Номер зазначають на рівні формули або рівняння, в дужках у крайньому правому положенні на рядку. Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Наприклад:

“Відомо, що

$$Z = \frac{N1 - N2}{d1 - d2}, \quad (1.2)$$

де $N1, N2$ – математичне очікування;

$d1, d2$ – середнє квадратичне відхилення міцності та навантаження.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів необхідно подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони згадуються у ній. Пояснення значення кожного символу і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова „де” без двокрапки.

Переносити формули чи рівняння в наступний рядок допускається лише на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак на початку наступного рядка. Коли переносять формули на знакові операції множення, використовують знак “×”.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення, як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

4.5. Одиниці вимірювання та скорочення у тексті

Скорочення слів у роботі слід застосовувати лише в заголовках бібліографічних описів, якщо вони не є першим словом заголовка, і в тексті за розміщення біля цифр, назв, прізвищ і в таблицях: акад. (академік);

р. (річка), р. (рік), рр. (роки), см (сантиметр), млрд (мільярд), тис. (тисяча), грн (гривня), вид-во (видавництво), дод. (додаток); д-р (доктор); доц. (доцент); ім. (імені); рис. (рисунок); № (номер); обл. (область); пр. (праці); проф. (професор); р-н (район); с.-г. (сільськогосподарський); с. (сторінка); табл. (таблиця); т. (том); укр. (український); ч. (частина).

В інших випадках такі скорочення в тексті роботи не допускаються. У скорочених словах одиниць вимірів і тих, які зберегли останні букви, крапку не ставлять (вид-во), а біля всіх інших скорочених слів ставлять крапки (ім., с.-г.).

Цифри до десяти, які вживаються без розмірностей, в тексті пишуть словами (наприклад, у трьох варіантах, на дев'яти деревах), а більші за десять пишуться цифрами (у 15 варіантах, на 20 куцах).

Складні прикметники із двох слів (дерново-підзолисті ґрунти), а також ті, першою частиною яких є числівник, пишуться через дефіс (40-градусна спека, 0,1-відсотковий розчин тощо).

Тире ставиться між однорідними частинами складного слова (наприклад, рихлення на 10–15 см).

Абсолютні відсотки наводяться з точністю до трьох знаків (наприклад, вміст гумусу 3,31 %), а відносні – до цілих чисел (наприклад, лісистість підвищилась на 12 %).

4.6. Загальні правила цитування використаних джерел літератури, посилання на них

Під час написання кваліфікаційної роботи здобувач має вказувати посилання на джерела, матеріали, окремі їх результати, висновки, на яких ґрунтуються проблеми, вивченню яких присвячено роботу. Посилання доцільно робити на видання останніх років. На більш ранні видання можна посилатися у випадку, коли наявний у них матеріал не включено до видань останніх років.

Загальні вимоги цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий, зі збереженням особливостей авторського написання;
- цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту;
- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання на джерела в тексті роботи подають у квадратних дужках; номер джерела має відповідати його номеру у списку використаних

джерел: наприклад, [10, 25]. Якщо зазначена інформація міститься у працях, розміщених у переліку поряд, то пишуть, наприклад, так: «... у працях [5–8]».

Якщо використовують матеріали з монографій, оглядових лекцій та інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на які є посилання в магістерській роботі.

У випадку посилання в роботі на авторів їх ініціали пишуть перед прізвищем: «... досліджено М.І. Гордієнком [5]». Якщо в тексті використана цитата з певної праці, то крім номера джерела (чи після прізвища і року праці) необхідно вказати сторінку, де знаходиться дана цитата: «Введення до складу лісових культур листяних видів в борових умовах дозволить збільшити вміст органічних речовин в ґрунті і змінити видовий склад мікроорганізмів» [22, с. 51]». Текст цитати змінювати не можна. За умови непрямого цитування (перекази, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, необхідно бути максимально точним у викладенні думок автора і давати відповідні посилання на джерело.

4.7. Вимоги до оформлення списку використаних джерел

Бібліографічний опис літератури має бути оформленим відповідно до чинних вимог [3]. Приклад оформлення списку використаних джерел наведено у додатку И.

Список використаних джерел містить їх бібліографічні описи і розміщується після висновків. Перелік джерел розміщують за абеткою, або в порядку згадування в тексті. Праці латиницею подаються в кінці списку.

Забораються внесення у бібліографічний список тих джерел, які опубліковані російською мовою в будь-якій країні, а також джерел іншими мовами, якщо вони опубліковані на території Росії і Білорусії.

4.8. Оформлення додатків

Додатки оформляють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках, розташовуючи в порядку появи посилань на них у тексті. Від основної частини додатки відмежовують окремим аркушем з написом „ДОДАТКИ“.

Кожен додаток починається з окремої сторінки. Додаток повинен мати заголовок, що друкують вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком

малими літерами з першої великої має бути надруковано слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, І, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, «Додаток А», «Додаток Б» і т.д.

Додатки повинні мати спільну з рештою кваліфікаційної роботи наскрізну нумерацію сторінок.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які нумерують в межах кожного додатку. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; Д.3.1 – підрозділ 3.1 додатка Д.

Рисунки, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, що містяться у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, таблиця А.1 – перша таблиця додатка А; рисунок В.3 – третій рисунок додатка В. Якщо в додатка одна таблиця, формула, один рисунок, одне рівняння, їх також нумерують, наприклад, формула В.1.

5. ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Порядок подання кваліфікаційної роботи до захисту

Магістрант допускається до захисту кваліфікаційної роботи перед ЕК, якщо він повністю виконав навчальний план і отримав допуск до захисту.

Магістерські роботи проходять попередній захист на засіданні випускової кафедри за встановленим графіком, але не пізніше як за 14 днів до початку підсумкової атестації. Попереднім захистом роботи може вважатися, за рішенням кафедри, участь здобувача у наукових конференціях. До попереднього захисту кваліфікаційна робота має пройти перевірку на академічний плагіат. Роботи на перевірку подають не пізніше як за 20 днів до публічного захисту у файлах форматів: *.doc (Word 97 – Word 2003) або *.docx (Word 2007).

Попередній захист здобувача проходить на засіданні кафедри в присутності наукового керівника, викладачів, інших здобувачів, які задають питання по суті його роботи, висловлюють свої думки, вказують на наявні недоліки. На цьому ж засіданні кафедри затверджують рецензентів магістерських робіт.

У разі успішного проходження попереднього захисту здобувач має доопрацювати роботу відповідно до пропозицій і зауважень. Рішенням засідання кафедри кваліфікаційну роботу рекомендують до публічного захисту перед Екзаменаційною комісією.

У разі невідповідності кваліфікаційної роботи вимогам випускова кафедра може прийняти рішення щодо недопущення здобувача до захисту. Протокол з рішенням засідання кафедри про недопущення здобувача до захисту подають у деканат.

Остаточний варіант видрукованої кваліфікаційної роботи подають науковому керівнику для перевірки і складання письмового відгуку. У відгуку на виконану кваліфікаційну роботу науковий керівник зазначає її актуальність; доцільність використання певної методології; відповідність змісту роботи плану; оцінює самостійність дослідження; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та практичних навичок; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та ступінь обґрунтованості висновків; а також робить висновок про можливість допуску кваліфікаційної роботи до захисту. Форма відгуку наведена в додатку К.

Роботу з письмовим відгуком наукового керівника передають на рецензування. Рецензентом може бути професор або доцент кафедр Білоцерківського НАУ (внутрішній рецензент) чи іншого навчального закладу, наукової установи (зовнішній рецензент). У письмовій рецензії на роботу характеризують її відповідність темі та завданню; актуальність роботи; грамотність і чіткість викладення, якість оформлення і повноту виконання індивідуального завдання, відповідність вимогам. У висновку рецензент дає загальну оцінку, відзначає позитивні та негативні сторони роботи. Рецензія має містити оцінку кваліфікаційної роботи за національною шкалою оцінювання знань: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Вимоги до змісту та оформлення рецензії подані в додатку Л. Негативна рецензія не є підставою для недопуску кваліфікаційної роботи до захисту.

Для підготовки здобувача до пояснень у зв'язку з можливими зауваженнями рецензента йому надають можливість ознайомитися з рецензією до захисту роботи на засіданні ЕК.

Зброшурована кваліфікаційна робота, письмовий відгук керівника та рецензія є підставою для остаточного рішення завідуючого кафедрою про допуск здобувача до публічного захисту. На підставі наданих матеріалів завідуючий кафедрою затверджує готовність роботи до захисту своїм підписом на титульному листі.

Захист випускних кваліфікаційних робіт відбувається на відкритому засіданні ЕК.

5.2. Структура доповіді та оформлення демонстраційних матеріалів

Для публічного захисту кваліфікаційної роботи здобувач готує доповідь, в якій висвітлює основні її положення. Обов'язковими структурними елементами доповіді є: обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження; опис власних досліджень і розробок; характеристика отриманих наукових і практичних результатів, пропозицій і рекомендацій, загальні висновки. У виступі мають міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника та рецензента. Доповідь не має перевищувати за часом 10 хвилин.

Для успішного виступу, необхідно дотримуватись наступних правил:

- упевнено й системно розповідати про свою роботу, користуючись текстом виступу за необхідності, а не просто читати його, що передбачає належну підготовку до виступу та його репетицію;
- не використовувати під час виступу довгі складні фрази й словосполучення, намагатися застосовувати короткі речення;
- не перевантажувати виступ цифрами і фактами;
- дотримуватися регламенту;
- мати якісний ілюстративний матеріал.

Ілюстративний матеріал до доповіді (таблиці, графіки, діаграми) рекомендовано подавати у вигляді презентації з використанням Microsoft PowerPoint. Таблиці мають бути нескладними, легко читатися і відображати основні положення роботи. Рекомендований зміст, порядок подання і кількість слайдів:

1 слайд – «титольний» (назва міністерства, освітньої установи, факультету, кафедри; назва роботи; ПІП автора; ПІП керівника, його науковий ступінь і вчене звання; Біла Церква – р.);

2 слайд – актуальність роботи;

3 слайд – мета і завдання роботи;

4 слайд – об'єкт та предмет дослідження;

5 слайд – завдання програми дослідження;

6 слайд – методи дослідження, схема експерименту, обладнання, технології тощо;

7 слайд – наукова новизна та практичне значення одержаних результатів;

8–9 слайди – карта (схема) розміщення об'єктів досліджень, їх характеристика;

10–15 слайди – результати дослідження;

16–17 слайди – висновки;

18 слайд – пропозиції виробництву;

19 слайд – «Дякую за увагу!».

Кожен слайд, окрім першого, нумерують у верхньому правому кутку. Вибір фону слайдів не має погіршувати їх сприйняття.

5.3. Процедура публічного захисту

На публічний захист кваліфікаційних робіт перед ЕК здобувач подає:

- зброшурований примірник кваліфікаційної роботи;
- письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання роботи;

- письмову рецензію на кваліфікаційну роботу з зазначенням рекомендованої оцінки;
- довідку про результати перевірки на плагіат;
- подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (додаток М).

Екзаменаційну комісію створюють щорічно у складі голови, його заступника та членів комісії.

Засідання Екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт має бути відкритим (публічним). У засіданні беруть участь наукові керівники робіт, викладачі випускової кафедри, запрошені, бажаючі. Організація роботи комісії можлива із використанням дистанційних методів, з обов'язковим записом захисту. Розклад роботи Екзаменаційної комісії оприлюднюють не пізніше ніж за два тижні до початку захисту кваліфікаційних робіт.

Публічний захист кваліфікаційної роботи складається з таких структурних частин:

- доповідь здобувача основних положень роботи;
- відповіді на запитання за темою випускної роботи;
- відгук наукового керівника (особистий), або оголошення відгук керівника за його відсутності (з поважної причини);
- озвучення оцінки рецензента із зауваженнями до роботи;
- обговорення членів екзаменаційної комісії та присутніх на захисті;
- заключне слово здобувача, в якому мають бути відповіді на критичні зауваження рецензента та виступаючих.

Оцінку захисту кваліфікаційної роботи обговорюють на закритому засіданні Екзаменаційної комісії і оголошують після заслуховування усіх випускних робіт, визначених на захист у цей день.

У випадку, коли захист вважається незадовільним, Екзаменаційна комісія встановлює можливість повторного захисту того ж проєкту з доопрацюванням. Здобувача, який отримав під час захисту оцінку «незадовільно» або не з'явився на захист без поважної причини, відраховують з університету. Йому видають академічну довідку встановленого зразка. Здобувачі, які не змогли вчасно захистити кваліфікаційну роботу з поважних (документально підтверджених) причин, можуть це зробити в період засідань екзаменаційної роботи у терміни, визначені розпорядженням або наказом ректора.

Після захисту кваліфікаційні роботи передають на зберігання в архів закладу вищої освіти.

Загальні підсумки роботи Екзаменаційної комісії обговорюють на засіданні Вченої ради факультету.

5.4. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційну роботу магістра оцінюють з урахуванням наступних вимог.

1. Логічна обґрунтованість структури роботи з урахуванням викладених у вступі мети й завдань, коректна послідовність викладу матеріалу.

2. Широта охоплення, глибина й коректність використання літератури.

Робота має містити аналіз й узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду розв'язання відповідної проблеми, обґрунтування доречності й правомірності його використання в конкретних умовах.

Найважливішою вимогою є дотримання правил посилання на використану літературу, запобігання плагіату.

3. Самостійність проведених досліджень.

4. Обґрунтованість пропозицій і рекомендацій, висновків з роботи, їх зв'язок з проведеними дослідженнями і викладеним матеріалом, конкретність практичних рекомендацій.

5. Коректність мови і стилю викладу матеріалу. Робота має бути написана українською мовою без помилок, ретельно відредагована.

6. Якість оформлення роботи відповідно до рекомендованих норм і стандартів.

7. Якість презентації роботи під час її захисту із застосуванням ілюстративного матеріалу чи слайдів, переконливість відповідей на додаткові питання.

Оцінювання роботи науковим керівником і рецензентом має рекомендаційний прояв і враховується екзаменаційною комісією під час остаточного оцінювання за результатами захисту.

Кваліфікаційну роботу на публічному захисті оцінюють за 100-бальною шкалою ECTS за наступними критеріями (табл. 5.1–5.2).

Не може претендувати на відмінну оцінку кваліфікаційна робота, яка не відповідає встановленим вимогам або містить такі недоліки:

- відсутність обов'язкових структурних елементів роботи;

- висновки не впливають з фактичного змісту роботи;
- відсутність новітніх джерел літератури, а також даних періодичних видань та джерел іноземними мовами.

Таблиця 5.1

Розподіл балів за критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
90 – 100	Кваліфікаційна робота є бездоганною: містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і водночас лаконічна, проголошена послідовно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі. Результати дослідження розкрито у публікаціях та апробовано на конференціях.
82 – 89	Тема роботи розкрита, але спостерігаються окремі недоліки непринципового змісту: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не виявлені, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, відгук і рецензія позитивні, доповідь логічна, проголошена послідовно, відповіді на запитання членів ЕК загалом правильні, оформлення роботи в межах вимог. Результати дослідження апробовано через участь у конференціях.
74 – 81	Тема роботи розкрита, але спостерігаються окремі недоліки непринципового змісту: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не виявлені, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, є окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена послідовно, відповіді на запитання членів ЕК здебільшого правильні, оформлення роботи в межах вимог. Результати дослідження апробовано.
64 – 73	Тема кваліфікаційної роботи загалом розкрита, але спостерігаються значні недоліки: нечітко сформульована мета роботи, відсутня апробація результатів дослідження, аналіз літературних джерел здійснено без опрацювання нових літературних джерел, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині аналіз проведено поверхнево, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі обґрунтовані непереконливо, рецензія і відгуки містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.
60 – 63	Тема кваліфікаційної роботи здебільшого розкрита, але містить ряд недоліків: нечітко сформульована мета роботи та елементи новизни, відсутня апробація результатів дослідження, теоретичний розділ має виражений компілятивний зміст, відсутній аналіз літературних джерел, в аналітичній частині аналіз проведено з помилками, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі є загальнотеоретичного змісту, рецензія і відгуки містять зауваження, доповідь прочитана за текстом, відповіді на запитання членів ЕК не повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

35 – 59	Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел та елементи новизни. Аналіз виконаний поверхнево, переважає описовість. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не впливають, економічне обґрунтування неповне. Оформлення роботи має низку недоліків. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.
0 – 34	Тема кваліфікаційної роботи не розкрита. Розділи не пов'язані між собою. Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконано неправильно або поверхнево. Відсутні рекомендації або вони не впливають з аналізу. Оформлення роботи не відповідає вимогам. Ілюстрації до захисту відсутні.

Таблиця 5.2

Шкала оцінювання ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	5 (Відмінно)	A
82 – 89	4 (Добре)	B
74 – 81	4 (Добре)	C
64 – 73	3 (Зараховано)	D
60 – 63	3 (Зараховано)	E
35 – 59	2 (не захищено в ЕК) з можливістю повторного захисту	FX
0 – 34	не допущено роботу до захисту науковим керівником	F

Здобувачу, який захистив кваліфікаційну роботу магістра, відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки рішенням екзаменаційної комісії присвоюють кваліфікацію «Магістра лісового господарства».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Про освіту»: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL.: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
3. Освітньо-професійна програма «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». URL.: <https://btsau.edu.ua/node/4842>
4. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» від 23.12.2019 р. URL: https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_akad_dobr_bnau.
5. Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ти освітньої діяльності у Білоцерківському національному аграрному університеті»: затверджене рішенням вченої ради університету від 23 грудня 2019 р., протокол № 16, та введеного в дію наказом ректора від 27 грудня 2019 р. № 322/О. URL: <https://newtest.btsau.edu.ua/osvita>
6. Положення «Про створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Білоцерківському національному аграрному університеті» від 28.09.2021 р. URL: https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_ekzam_komisija
7. Положення «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті» від 02.11.2021 р. URL:https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/pologenua_ocinresul_t_navchanua.pdf
8. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України № 15 від 05.01.2021 р. 12 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовний перелік тем магістерських кваліфікаційних робіт:

1. Особливості природного поновлення насаджень на яружно-балкових системах в межах діяльності філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

2. Меліоративні властивості соснових насаджень на еродованих землях в межах діяльності філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

3. Стратегія управління виробничо-збутовою діяльністю філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

4. Аналіз системи управління екологічними ризиками у філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

5. Природне насінневе поновлення головних лісоутворюючих деревних видів у насадженнях філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України» та його використання у лісовідновленні.

6. Проведення рубок формування та оздоровлення лісів у _____ насадженнях філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України» та їх вплив на якісний склад деревостану.

7. Вплив рекреаційного навантаження на функціонування рекреаційно-оздоровчих лісів у філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

8. Удосконалення протипожежного стану лісів філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

9. Практична реалізація стандартів лісової сертифікації FSC у філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

10. Еколого-лісівнича характеристика природного заповідника _____.

11. Особливості загального та спеціального використання лісових ресурсів на землях природно-заповідного фонду в умовах філії _____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

12. Лісівничо-екологічні аспекти планування лісосічних робіт у філії _____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

13. Моніторинг стану особливо цінних лісових комплексів філії _____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

14. Багатоцільове ведення лісового господарства у філії _____ лісове господарство» ДП «Ліси України» і роль громадськості в його оптимізації.

15. Стан штучного лісовідновлення соснових деревостанів у свіжих суборах філії _____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

16. Санітарний стан соснових насаджень філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України» та заходи їх оздоровлення.

17. Шляхи удосконалення технологічного процесу лісозаготівельних робіт у філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

18. Фітосанітарний стан дубових насаджень у філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України» та використання в системі захисту біологічних методів.

19. Вивчення та аналіз еколого-ценотичних рослинних угруповань філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

20. Рід *Cotinus* Mill. у захисних лінійних насадженнях _____ об'єднаної територіальної громади.

21. Особливості розвитку мікобіоти насіння сосни звичайної та вивчення її видового складу в умовах філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

22. Збудники хвороб та основні шкідники у вікових дубах філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

23. Удосконалення процесів виробничої діяльності філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України».

24. Соснова губка в лісових масивах філії «_____ лісове господарство» ДП «Ліси України» та заходи боротьби з нею.

25. Полезахисне лісорозведення на землях _____ ОТГ _____ області та шляхи підвищення його ефективності.

Додаток Б

Зразок заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи

Ректору Білоцерківського національного
аграрного університету,
професору Шуст О. А.
здобувача /ки/ першого року магістратури
агробіотехнологічного факультету
спеціальність 205 «Лісове господарство»

ПІБ (у родовому відмінку)

ЗАЯВА

Прошу Вас дозволити виконати кваліфікаційну роботу магістра при
кафедрі _____
на тему: _____

під керівництвом _____
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

дата

підпис

Згоден:
Науковий керівник _____ підпис

Гарант ОП _____ підпис

Завідувач кафедри _____ підпис

Декан факультету _____ підпис

Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Агробіотехнологічний факультет

Спеціальність 205 «Лісове господарство»

Допускається до захисту
Зав. кафедри лісового господарства

_____ (підпис, вчене звання, прізвище, ініціали)
«_____» _____ 20____ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
МАГІСТРА**

**МЕЛІОРАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ СОСНОВИХ НАСАДЖЕНЬ
НА ЕРОДОВАНИХ ЗЕМЛЯХ В МЕЖАХ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ
«КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»
ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»**

Виконав (ла) _____
_____ прізвище, імя, по батькові _____ підпис

Керівник _____
_____ вчене звання, прізвище, ініціали _____ підпис

Рецензент _____
_____ вчене звання, прізвище, ініціали _____ підпис

Я, _____ (ПІБ здобувача), засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 202__

Зразок оформлення завдання на кваліфікаційну роботу

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет агробіотехнологічний
Спеціальність 205 «Лісове господарство»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП «_____»

_____ *підпис,* _____ *вчене звання, прізвище, ініціали*
«__» _____ 20__ р.

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу**

_____ *(прізвище, ім'я, по батькові)*
Тема _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено наказом ректора № _____ від «__» _____ 20__ р.

Термін здачі здобувачем виконаної роботи «__» _____ 20__ р.

Вихідні дані _____

Перелік питань, які потрібно розробити _____

Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури		
Методична частина		
Дослідницька частина		
Оформлення роботи		
Перевірка на плагіат		
Попередній розгляд на кафедрі		
Подання на рецензування		

Керівник кваліфікаційної роботи _____
підпис *вчене звання, прізвище, ініціали*

Здобувач _____
підпис *прізвище, ініціали*

Дата отримання завдання «__» _____ 20__ р.

Зразок оформлення анотації українською мовою

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню природного поновлення головних деревних видів у Таращанському агролісництві ДП «СЛП «Київоблагроліс».

Мета роботи – аналіз динаміки лісовідновних процесів та особливостей формування природних деревостанів у Таращанському агролісництві ДП «СЛП «Київоблагроліс».

У результаті дослідження:

- проаналізувано процеси природного поновлення головних порід після проведення суцільних рубок у материнських деревостанах;
- виявлено особливості формування природних деревостанів на ділянках, що межують зі стіною материнського насадження;
- визначено динаміку нагромадження підросту головних деревних порід у насадженнях;
- з'ясовано особливості проходження процесів природного поновлення чагарникового ярусу та трав'яного покриття;
- сформульовано рекомендації виробництву з відтворення природних деревостанів.

Кваліфікаційна робота викладена на 70 сторінках комп'ютерного тексту, з них 60 – основного тексту, складається з 5 розділів, висновків, пропозицій виробництву, списку використаної літератури із 45 джерел та ілюстрована 7 таблицями і 5 рисунками.

Ключові слова: природне поновлення, головна порода, зруб, підріст, материнське насадження.

Зразок оформлення анотації англійською мовою

ABSTRACT

The qualification work is dedicated to the study of the natural regeneration of the main tree species in the Taraschan agroforestry of the SE "SLP "Kyivoblagrolis".

The purpose of the work is to analyze the dynamics of reforestation processes and the peculiarities of the formation of natural stands in the Taraschan Agroforestry of the State Enterprise "SLP "Kyivoblagrolis".

As a result of the study:

- the processes of natural renewal of the main species after continuous felling in the mother stands were analyzed;
- the peculiarities of the formation of natural stands on the areas bordering the wall of the mother plantation were revealed;
- the dynamics of accumulation of undergrowth of the main tree species in plantations is determined;
- the peculiarities of the processes of natural renewal of the shrub layer and grass cover were clarified;
- recommendations for production on the reproduction of natural stands were formulated.

The qualification work is laid out on 70 pages of computer text, 60 of which are the main text, consists of 5 chapters, conclusions, proposals for production, a list of used literature from 45 sources and is illustrated with 7 tables and 5 figures.

Key words: natural renewal, main species, log, undergrowth, mother plant.

Приклади

оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Каложна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пела Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 2. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 3. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 4. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Румянцев М.Г. Особливості природного поновлення основних лісоутворювальних порід в дібровах Лівобережного Лісостепу України : дис. ... канд. с.-г. наук : 06.03.03. Харків, 2017. 20 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.

Архівні документи	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p>
Патенти	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошноій Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p>
Каталоги	<p>1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні показники	<p>1. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p> <p>2. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показники (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).</p>
Частина видання: книги	<p>1. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>2. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>

<p>Частина видання:</p> <p>матеріалів конференцій (тези, доповіді)</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>Частина видання:</p> <p>довідкового видання</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p>
<p>Частина видання:</p> <p>продовжуваного видання</p>	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p>
<p>Частина видання:</p> <p>періодичного видання (журналу, газети)</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Влада очима історії фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&(дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

Бланк оформлення відгуку керівника
ВІДГУК КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу здобувача _____ курсу спеціальності _____

_____ *прізвище, ім'я, по батькові*

на тему _____

Оцінка окремих складових кваліфікаційної роботи:

1. Оформлення роботи (не більше 20 балів) _____

2. Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику
(кожний своєчасно поданий елемент дає по 5 балів) _____

3. Теоретичні та аналітичні аспекти роботи (не більше 25 балів) _____

4. Практичні аспекти роботи (не більше 25 балів) _____

5. Оцінка попереднього захисту (не більше 25 балів) _____

Загальний висновок керівника _____

Загальна оцінка (не більше 100 балів) _____

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ *підпис*

_____ *вчене звання, прізвище, ініціали*

_____ 20 ____ р.

Бланк оформлення рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача _____ курсу спеціальності _____

прізвище, ім'я, по батькові

Тема: _____

Кваліфікаційну роботу виконано на кафедрі _____

під керівництвом _____

Обсяг роботи ____с. Робота містить _____ таблиць, _____ рисунків.

Список літератури включає _____ першоджерел.

Тема роботи є _____

є актуальною, не актуальною, чітко визначеною, не чітко визначеною

Зміст роботи і тему розкриває _____

повністю, не повністю, тему не розкриває

Роботу оформлено _____

відповідно до вимог, з порушенням вимог

Висновки і пропозиції _____

обгрунтовані/не обгрунтовані, відповідають/ не відповідають поставленим завданням

Найбільш вагомим результатом роботи є _____

вказати ключові аспекти роботи

Зауваження, побажання: _____

Висновок _____

відповідає/ не відповідає вимогам, заслуговує оцінки відмінно, добре, задовільно

Рецензент _____

підпис, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

« _____ » _____ 20 _____ р.

Додаток М

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Направляється здобувач _____
до захисту кваліфікаційної роботи магістра *за галуззю знань 20 «Аграрні науки та продовольство»*
спеціальністю *205 «Лісове господарство»*
на тему:

(за матеріалами (за необхідності _____))

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Довідка про успішність

Здобувач _____ за період навчання в університеті, на _____ формі навчання агробіотехнологічного факультету з 20... року до 20... року повністю виконав навчальний план за напрямом підготовки та спеціальністю з таким розподілом оцінок за національною шкалою: відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%; за шкалою ECTS: А _____%; В _____%; С _____%; D _____%; E _____%.

Диспетчер факультету _____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач _____

Кваліфікаційна робота виконана на актуальну тему, структурована та оформлена, логічно та аргументовано викладена, містить обґрунтовані висновки та пропозиції.

За період проведення дослідження здобувач проявив високу працелюбність, старанність та допитливість. Він володіє сучасними методами проведення наукових досліджень.

Зазначене вище дає підстави зробити висновок, що робота _____ відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт магістра, а її автор(ка) заслуговує позитивної оцінки та присвоєння відповідного ступеня вищої освіти.

Керівник кваліфікаційної роботи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20__ року

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота розглянута. Здобувач _____ допускається до захисту даної роботи в екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри

(назва кафедри)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20__ року

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи

Хахула Валерій Семенович

Хрик Василь Михайлович

Левандовська Світлана Миколаївна

Лозінська Тетяна Павлівна

Масальський Владислав Петрович

Ситник Олександр Сергійович

Комп'ютерне верстання: Мельник В.С.

Здано до складання 10.11.2023. Підп. до друку 27.11.2023.

Формат 60x84¹/₁₆. Ум. друк. арк. 3,2. Тираж 100.

РВІКВ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ

09117, Біла Церква, Соборна пл., 8; тел. 33-11-01